

A graphic illustration of two hands, one red and one yellow, holding each other in a supportive grip. The red hand is on the left, and the yellow hand is on the right. The background is white.

**ĮVAIKINIMAS IR GLOBA:
AR ĮSTATYMAI ATITINKA REALIUS
POREIKIUS?**

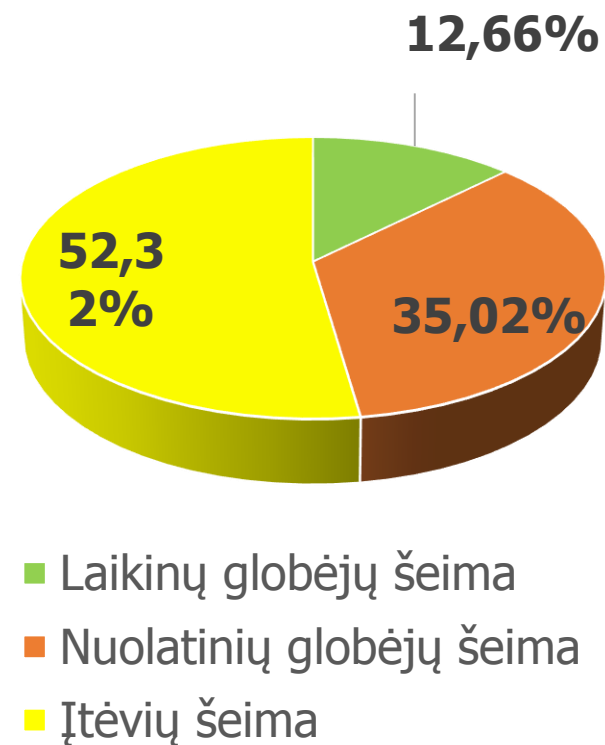
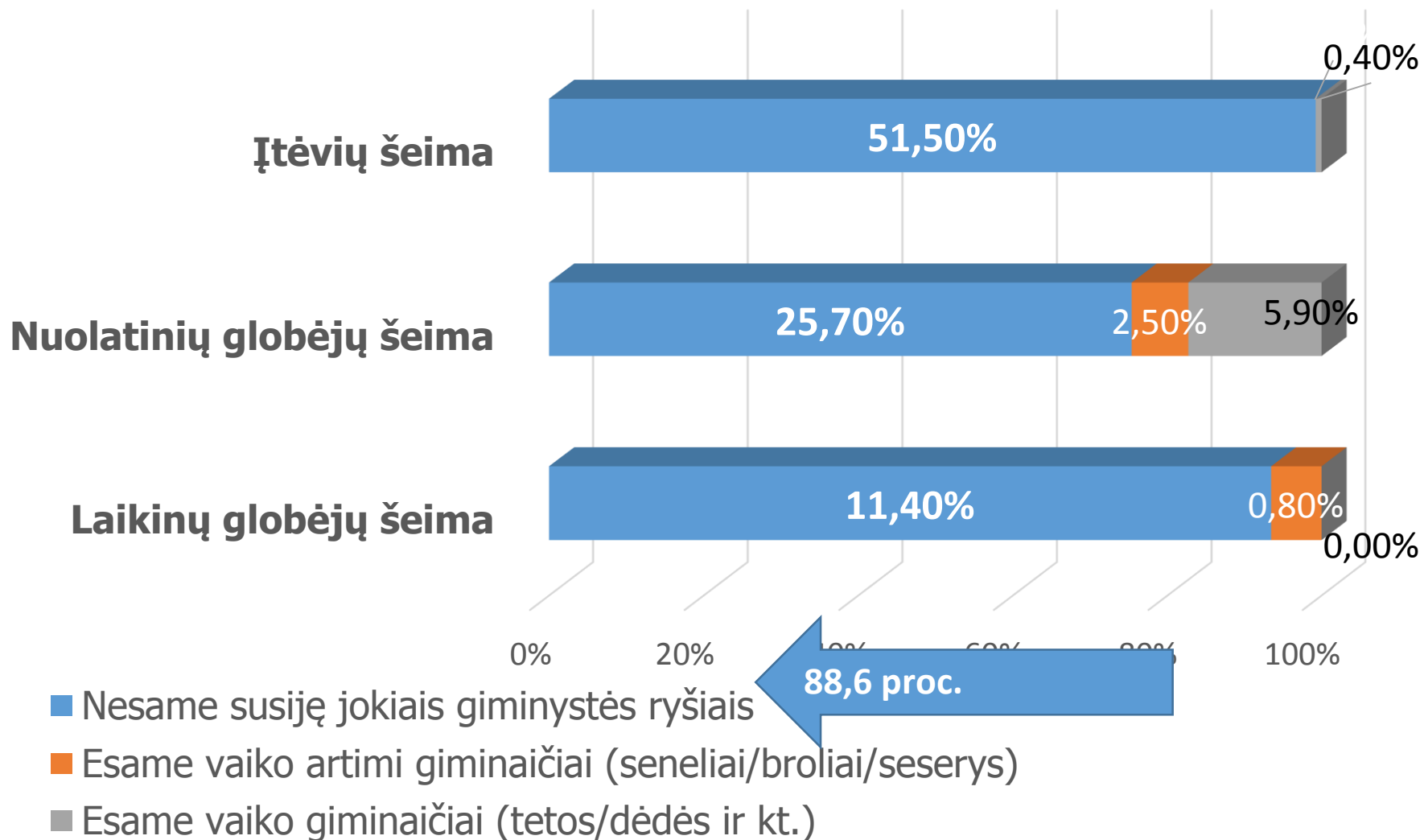
LT GLOBĖJŲ IR ĮVAIKINTOJŲ
ASOCIACIJA

Paslaugų poreikis ir prieinamumas globėjų ir įtėvių šeimose

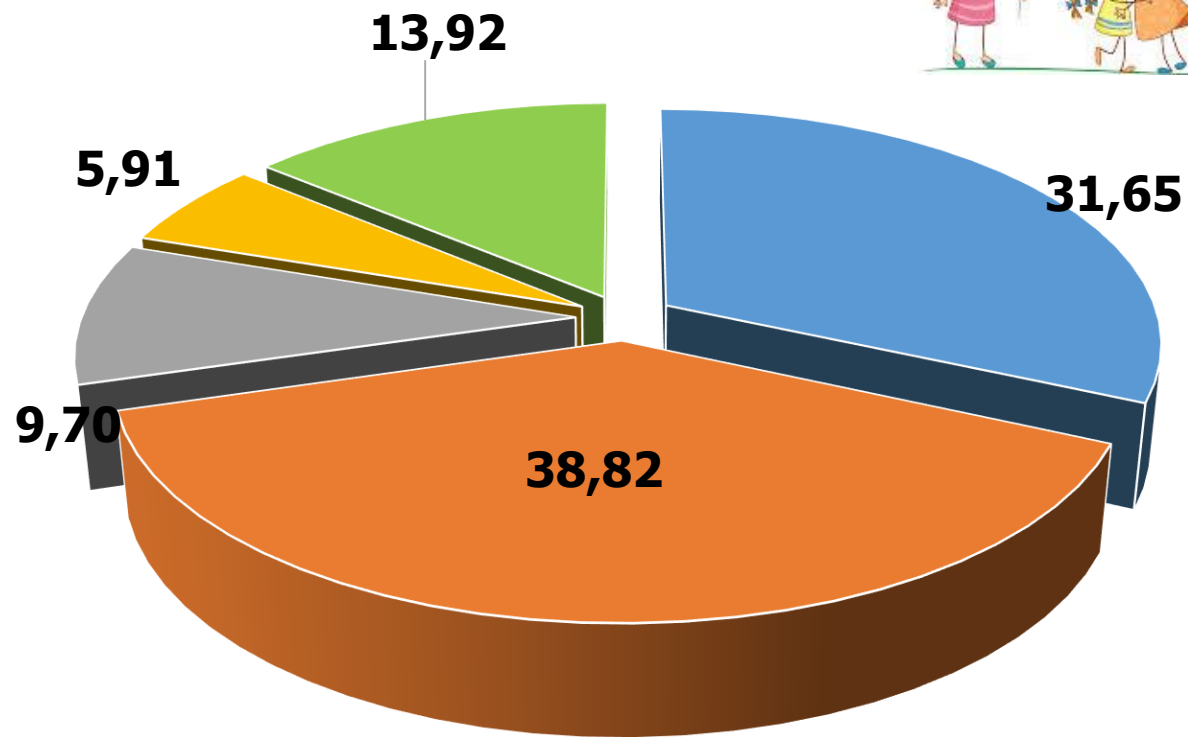
Tyrimo tikslas - išsiaiškinti paslaugų (asmens sveikatos priežiūros, švietimo ir ugdymo, socialinių ir kt.) globėjų ir įtėvių šeimose poreikį.

Tyrimas atliktas 2017 m. gruodžio 15 – 2018 m. sausio 18 d.
Gauta 237 respondentų atsakymai.
Respondentų šeimose įvaikinta arba nuolatinei globojama 374 vaikai.

Tikslinė respondentų grupė pagal giminystės ryšį su globojamu/įvaikintu vaiku, proc.

Šeimų pasiskirstymas pagal paimtų globoti/įvaikintų vaikų amžių, proc.

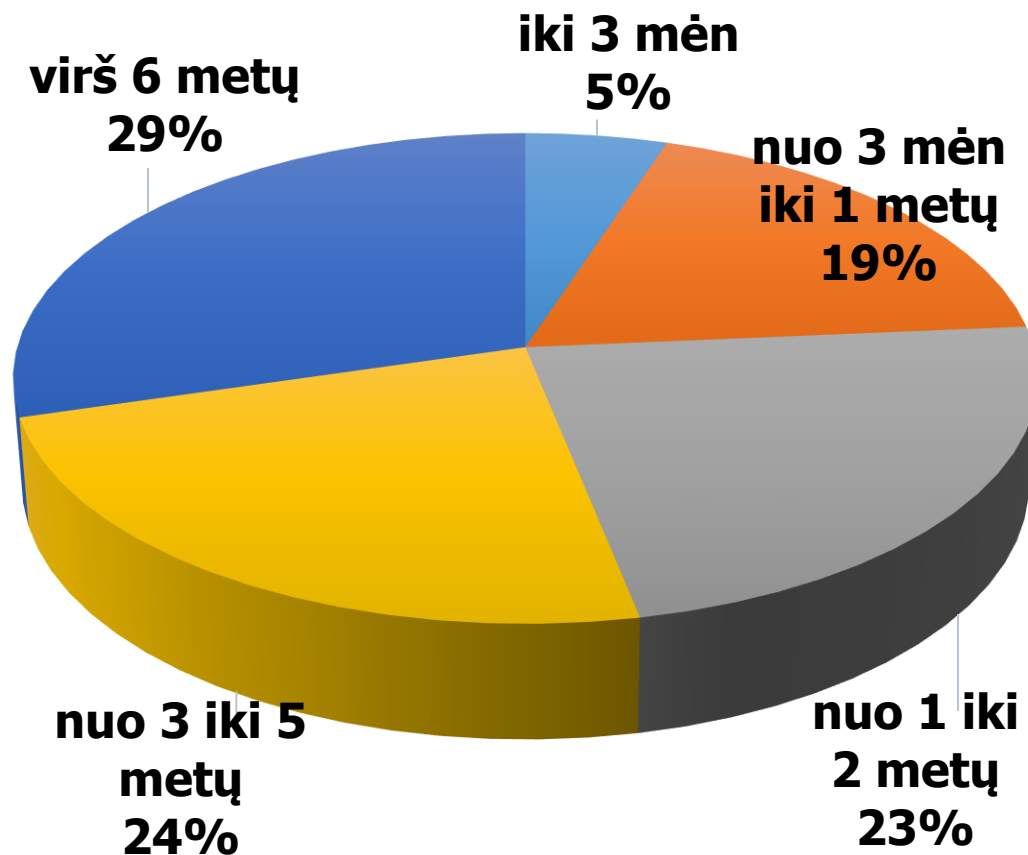

- iki 2 metų
- nuo 2 iki 5 metų
- nuo 5 iki 7 metų
- nuo 7 iki 9 metų
- nuo 9 metų ir vyresni

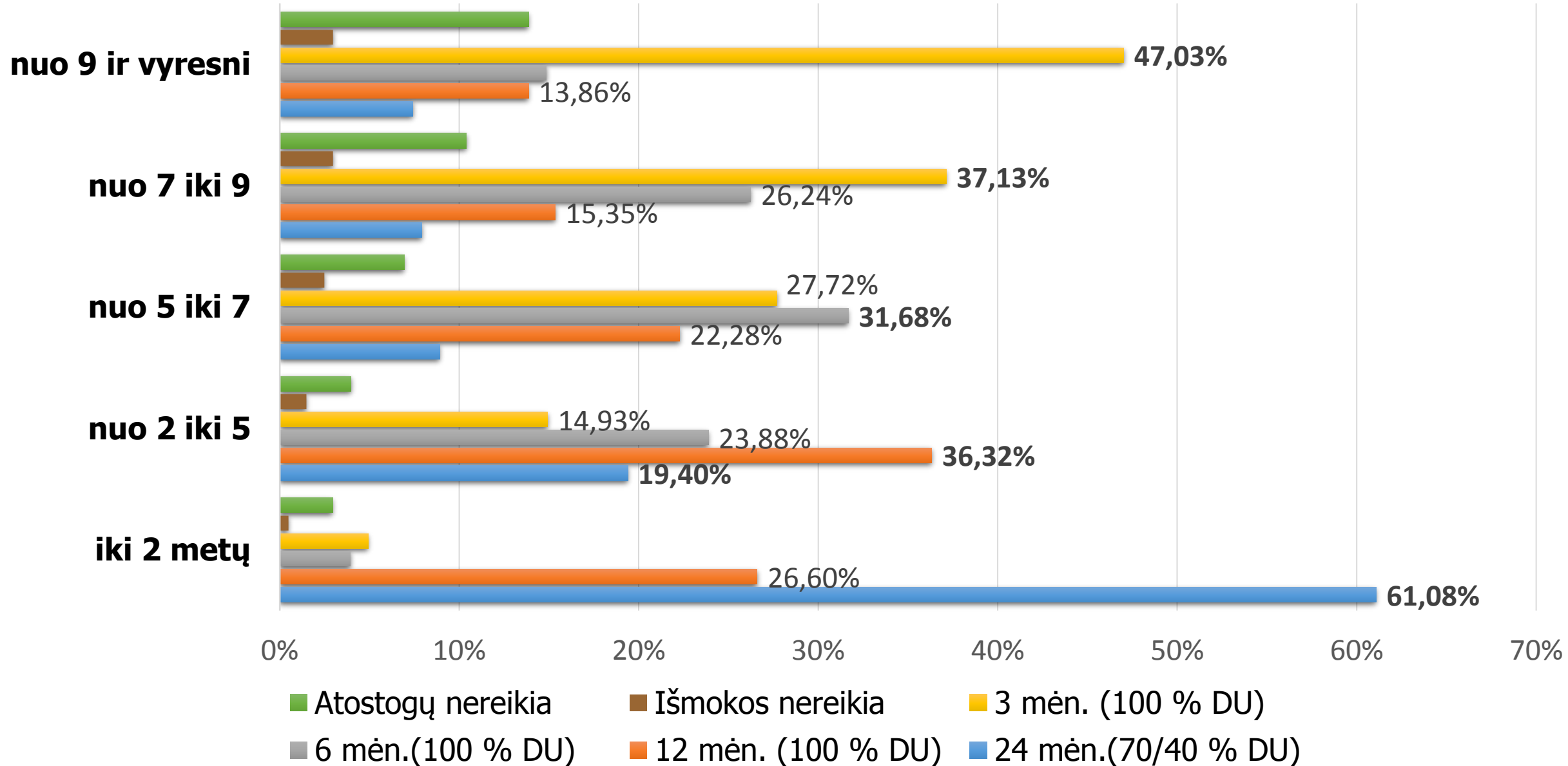
374

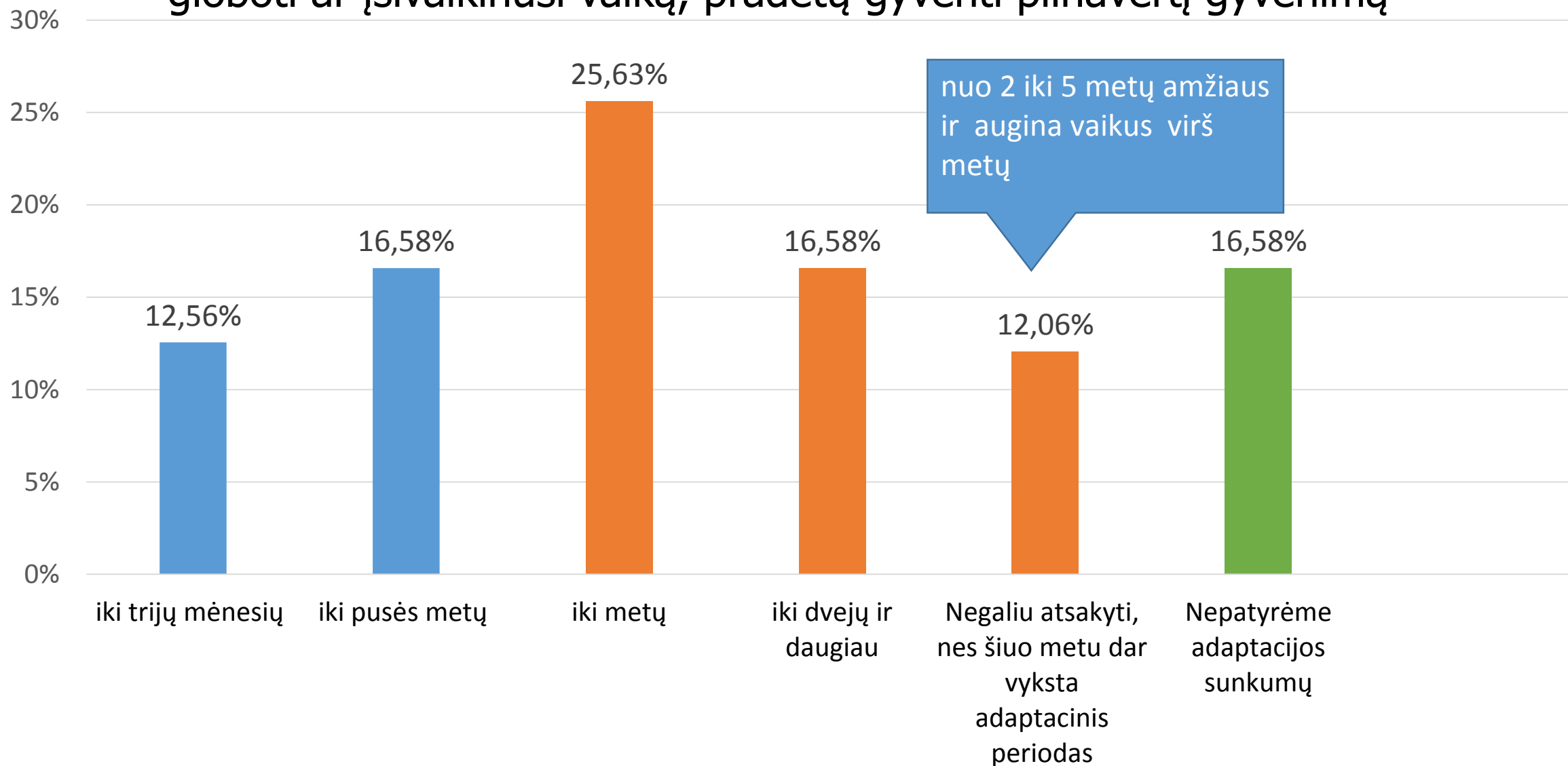
Kiek laiko globojate ar esate įsivaikinę vaiką (-us)?

Vaiko priežiūros atostogų ir išmokų jų metu poreikis

Kiek laiko reikia (reikėjo) adaptacijai, kad Jūsų šeima, pradėjusi globoti ar įsivaikinusį vaiką, pradėtų gyventi pilnavertį gyvenimą

Paslaugų prieinamumas -

savalaikis paslaugos suteikimas vartotojui (asmeniui ir/ar šeimai) kuo arčiau jo gyvenamosios vietos, kai vartotojas jos paprašo.

Asmens sveikatos priežiūros paslaugos:

- Vaikų raidos specialistas
- Vaikų logoterapeutas
- Vaikų ergoterapeutas
- Vaikų kineziterapeutas
- Vaikų psichoterapeutas
  - Vaikų neurologas
  - Vaikų psichiatro

Švietimo ir ugdymo paslaugos:

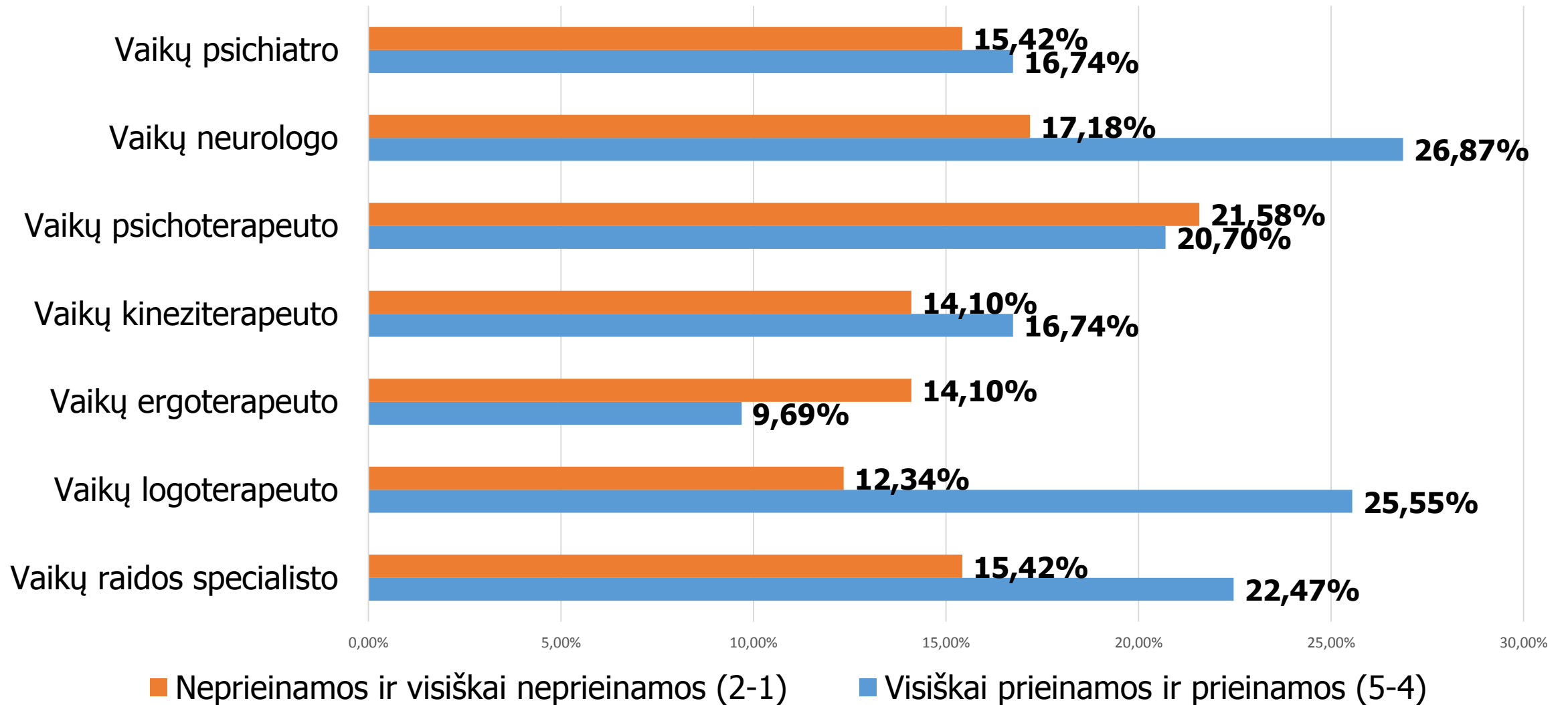
- Vaiko priėmimas į darželį
- Vaiko priėmimas į mokyklą
  - Spec. Pedagogas
  - Socialinis pedagogas
- Popamokinis užimtumas
- Vaiko dienos centras

Teisinės paslaugos globos ir įvaikinimo procese

Socialinės paslaugos:

- Šeimos informavimas, konsultavimas ir palaikymas pasiūlymo laukimo, pasiūlymo gavimo ir vaiko (-ų) priėmimo į šeimą laikotarpiu
- Tęstiniai mokymai globėjams ir įtėviams pagal GIMK programą
  - GIMK mokytojų konsultacijos
- Psichologo konsultacijos šeimai (individualios)
  - Savipagalbos grupės
- Socialinio darbuotojo konsultacijos
  - Pozityvios tėvystės kursai
  - Atokvėpio namuose paslauga

Asmens sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumas

Asmens sveikatos priežiūros paslaugų aktualumas

Labiausiai aktualios ir sunkiau prieinamos paslaugos

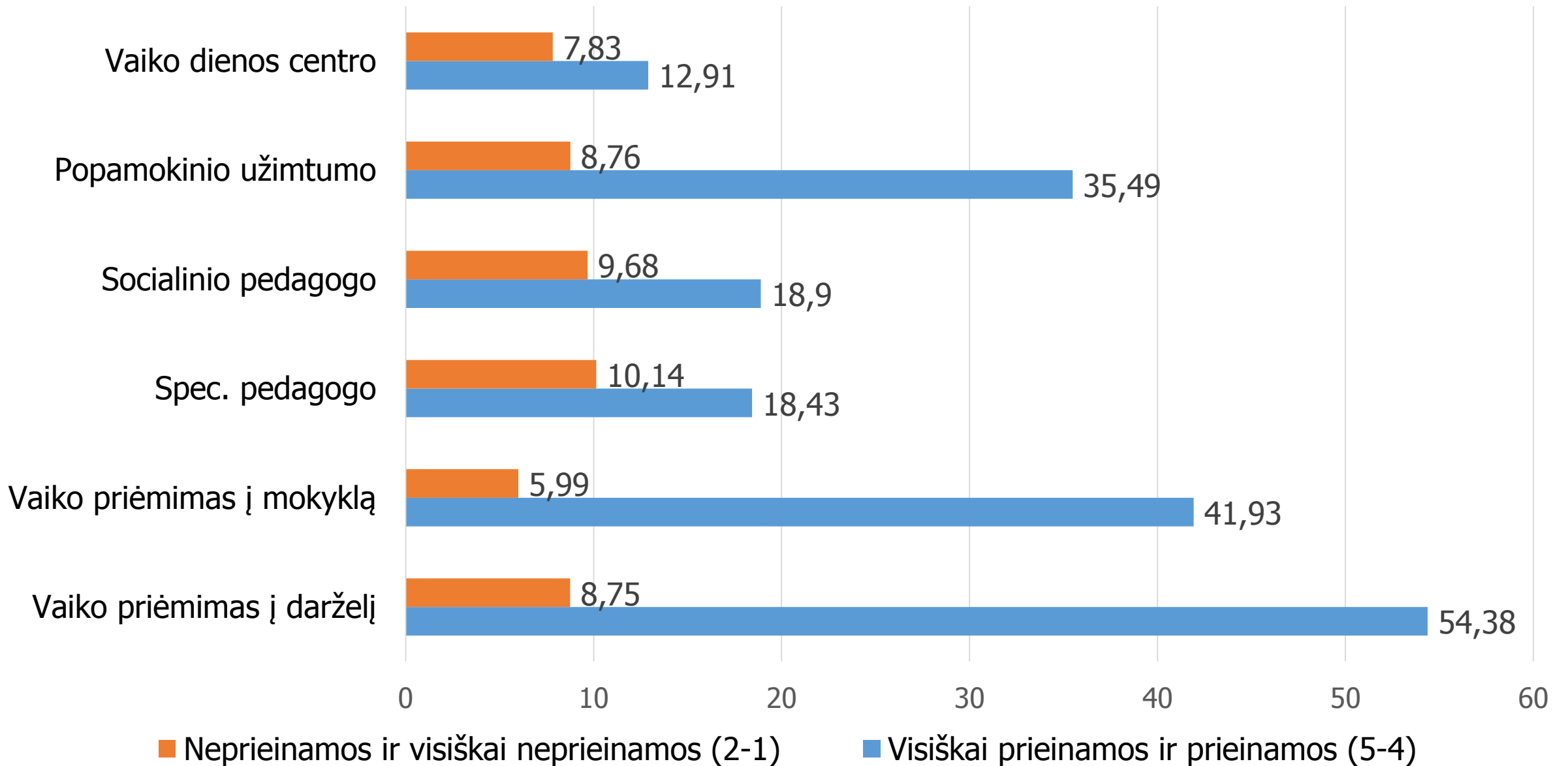
- **Vaikų raidos specialistų, vaikų logoterapeuto** konsultacijos vaikams **nuo 2 iki 5 metų** amžiaus.
- **Vaikų kineziterapeuto** paslaugos vaikams **nuo gimimo iki 5 metų** amžiaus (blogiau prieinamos vaikams nuo 2 iki 5 metų amžiaus, reikalingesnės – nuo gimimo iki 2 metų amžiaus).
- **Vaikų psichoterapeuto** konsultacijos vaikams **nuo 5 iki 9 metų** amžiaus.
- **Vaikų neurologo** konsultacijos vaikams **nuo 2 iki 9 metų** amžiaus ir vyresniems (sunkiau prieinamos – vaikams nuo 2 iki 7 metų amžiaus).
- **Vaikų psichiatro** konsultacijos **nuo 9 metų** amžiaus ir vyresniems vaikams.

Šeimoms taip pat labai reikalingos paslaugos:

- Odontologo konsultacijos.
- Okulisto konsultacijos.
- Kardiologo konsultacijos.
- Reabilitologo konsultacijos ir sanatorinis gydymas.

Švietimo ir ugdymo paslaugų prieinamumas,%

Švietimo ir ugdymo paslaugų aktualumas

Labiausiai aktualios ir sunkiau prieinamos paslaugos

- **Spec. Pedagogos paslaugos** vaikams nuo 7 iki 9 metų amžiaus.
- **Socialinio pedagogo paslaugos** vaikams nuo 7 iki 9 metų (taip pat trūksta informacijos 5-7 metų vaikų globėjams ir tėviams).
- **Popamokinis užimtumas** vaikams nuo 7 iki 9 metų amžiaus.

Patekimas į darželį ir mokyklą vyksta pakankamai sklandžiai, išskyrus atvejus kai vaikas į šeimą atkeliauja viduryje mokslo metų.

Šeimoms taip pat labai reikalingos paslaugos

Neformalaus ugdymo paslaugos vaikams, turintiems raidos sutrikimų:

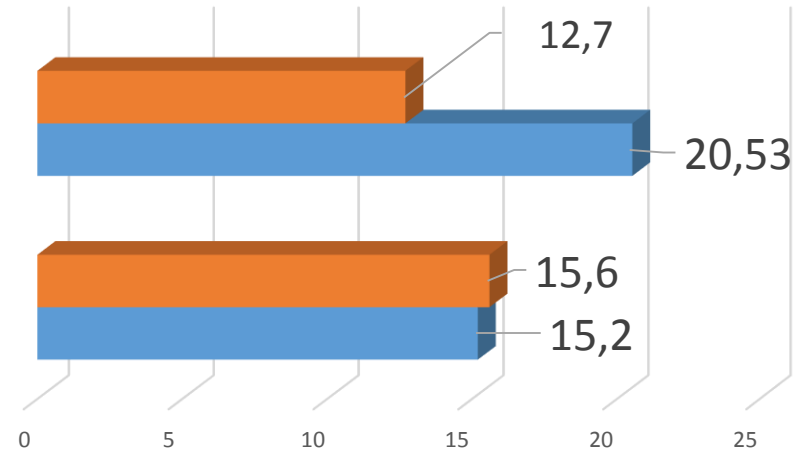
- „Praktiškai nėra valstybės finansuojamų arba nebrangių užsiėmimų sutrikusios raidos vaikams“.
- „Papildomo ugdymo užsiėmimų vaikui su stipriai atsiliekančia raida“.

Teisinių paslaugų prieinamumas, %

Teisinės paslaugos įvaikinimo
processe

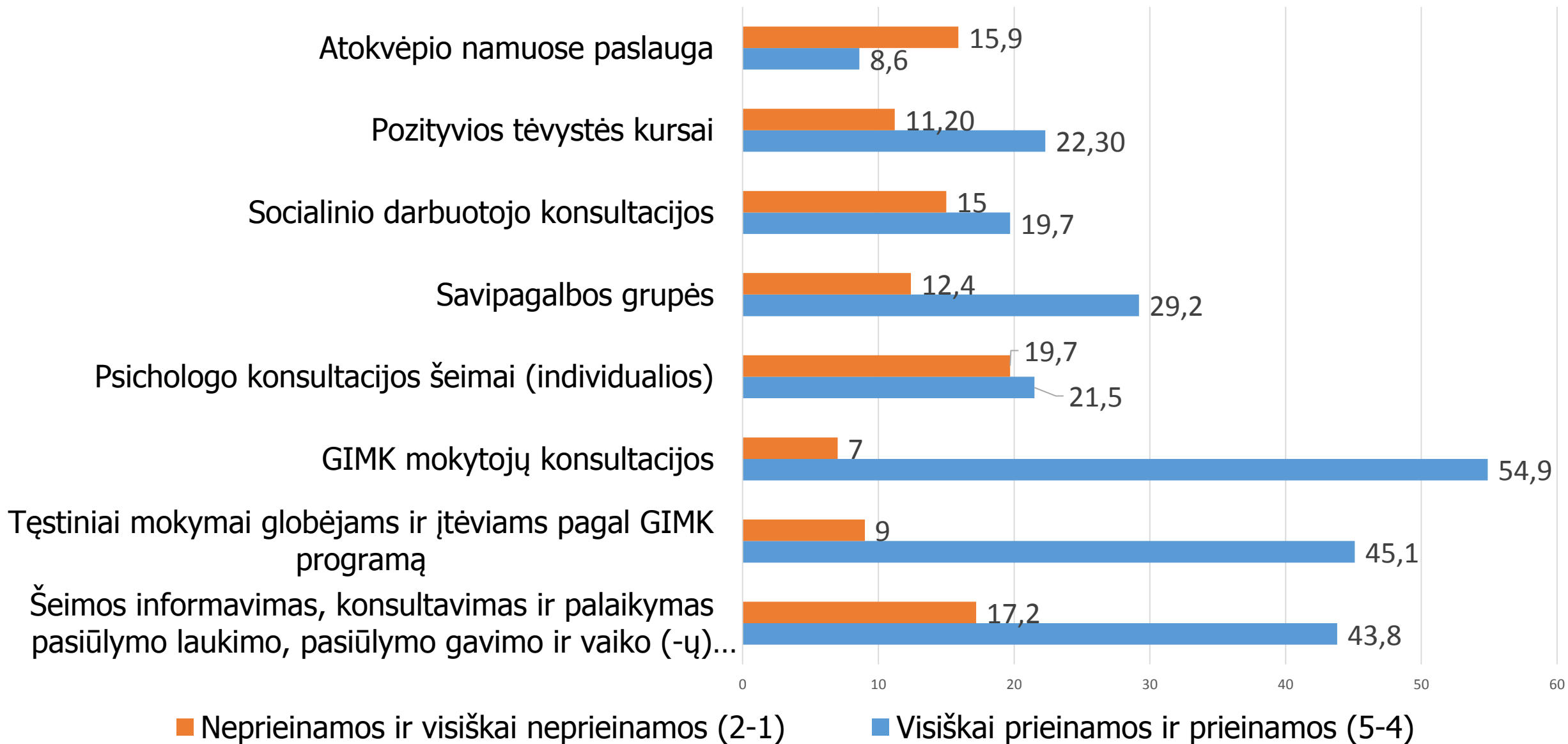
Teisinės paslaugos globos processe

- Neprieinamos ir visiškai neprieinamos (2-1)
- Visiškai prieinamos ir prieinamos (5-4)

Aktualiausios **teisinės paslaugos** globėjams ir įtėviams, neturintiems vienerių metų globos/įvaikinimo patirties ir priėmus į šeimą vaikus į dvejų metų amžiaus.

Globėjams teisinių paslaugų reikia daugiau negu įtėviams.

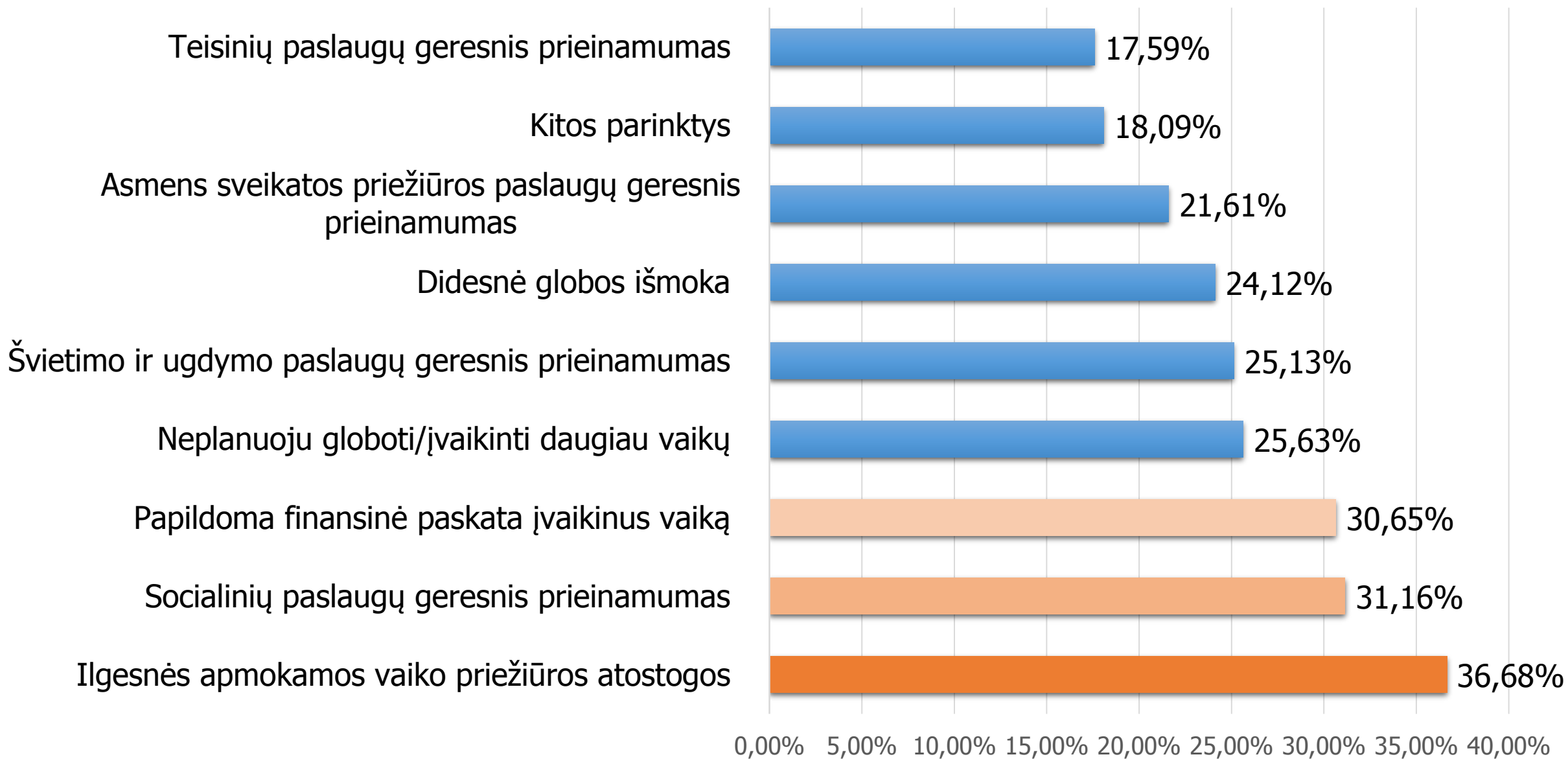
Socialinių paslaugų prieinamumas,%

Aktualiausios socialinės paslaugos

- **Šeimos informavimas, konsultavimas ir palaikymas** pasiūlymo laukimo, pasiūlymo gavimo ir vaiko (-ų) priėmimo į šeimą laikotarpiu globėjams ir įtėviams, paėmusiems globoti ar įvaikinusiems vaikus vienerių metų laikotarpyje.
- **Tęstiniai mokymai globėjams ir įtėviams pagal GIMK programą**, priėmusiems į savo šeimas vaikus nuo 5 iki 7 metų amžiaus ir turintiems 3-5 metų globos/įvaikinimo patirtį.
- **GIMK mokytojų konsultacijos** globėjams ir įtėviams, priėmusiems į savo šeimas vaikus nuo 5 iki 9 metų amžiaus ir neturintiems vienerių metų globos ar įvaikinimo patirties.
- **Psichologo konsultacijos šeimai (individualios) ir savipagalbos grupės** globėjams ir įtėviams, priėmusiems į savo šeimas vaikus nuo 7 iki 9 metų amžiaus ir turinčioms nuo 3 iki 5 metų globos ar įvaikinimo patirtį.
- **Socialinio darbuotojo konsultacijos** globėjams ir įtėviams, priėmusiems į savo šeimas vaikus nuo 7 iki 9 metų amžiaus ir neturintiems vienerių metų globos ar įvaikinimo patirties.
- **Pozityvios tėvystės kursai** globėjams ir įtėviams, priėmusiems į savo šeimas nuo 5 metų amžiaus ir vyresnius vaikus.
- **Atokvėpio paslauga namuose** (jeigu tokia būtų teikiama), labiausiai reikalinga globėjams ir įtėviams, priėmusiems į savo šeimas vaikus nuo gimimo iki 5 metų amžiaus. Paslauga reikalinga būtų 1 kartą per savaitę nuo 3 iki 5 valandų trukmės 12 mėnesių laikotarpyje.

Kas paskatintų įsivaikinti / globoti dar vieną vaiką

IŠVADOS

1. Tyrimas atskleidė šiuo metu labai svarbią ir opią problemą – įvaikinto vaiko priežiūros atostogų trukmė ir apmokėjimas jų metu neatitinka nei vaiko, nei šeimos poreikių, o nuolatinais paėmus vaiką globoti, jos iš vis nėra skiriamos (išskyrus iki kol vaikui sukaks dveji metai).
2. Tyrimo metu išryškėjo tendencija, kad kuo jaunesnis vaikas priimamas į šeimą, tuo ilgesnių vaiko priežiūros atostogų reikėtų, ir atvirkščiai, kuo vyresnis vaikas, tuo trumpesnių vaiko priežiūros atostogų reikia.
3. Tyrimo rezultatai rodo, kad vaiko priežiūros atostogų metu turėtų būti mokamos išmokos, susietos su įtėvio ar nuolatinio globėjo kompensuojamu darbo užmokesčiu, taip kaip biologinio vaiko priežiūros šeimoje atveju.
4. Respondentų nuomone, tiek asmens sveikatos priežiūros, tiek socialinės, tiek švietimo ir ugdymo paslaugos yra reikalingos, tačiau jų aktualumas skiriasi priklausomai nuo vaiko amžiaus ir (arba) globėjų/įtėvių globos ar įvaikinimo patirties (metais). Teisinės paslaugos aktualios labiau globėjams, nes dažnai užsitęsia teisminiai ginčai.

Pasiūlymai

1. Parengti siūlymus dėl įstatymų pataisų, reglamentuojančių vaiko priežiūros atostogas ir apmokėjimų jų metu įtėviams ir nuolatiniams globėjams:

- Vaiko priežiūros atostogų metu vienam iš vaiką prižiūrinčių tėvų/globėjų numatyti išmokas, susietas su prižiūrinčio asmens darbo užmokesčiu.
- Papildomai apsvarstyti vaiko priežiūros atostogų laikotarpio klausimą.

2. Atlikti globėjų ir įtėvių apklausą savivaldybėse, siekiant išgryninti paslaugų jose poreikį.

3. Parengti minimalų paslaugų nuolatiniam globėjams ir įtėviams paketą, kurį sudarytų asmens sveikatos priežiūros, socialinės, švietimo ir ugdymo bei teisinės paslaugos. Tokiu būdu paėmus vaiką su tikslu nuolatinei globoti ar įvaikinti, šis paketas būtų pasiūlomas ir sudaromos sąlygos juo pasinaudoti nedelsiant.

Ačiū už dėmesį!

